

[Vanggaard.]

til, at der ydes Laan fra anden Side, idet det ved Tilskuddet er Forudsætningen, at Station yder Halvdelen, i enkelte Tilfælde tre Fjerdedele, medens Resten skaffes fra anden Side, hvis man ikke vil give det hele som Laan fra Statens Side, hvad der ogsaa er Adgang til. Der er altsaa en Appel til at søge fremskaffet Laan fra de baneinteresseredes Side, og det vil naturligvis navnlig sige de paagældende Kommuner. Jeg tror imidlertid, at denne Laansøgning hos Kommunerne vil faa en noget krank Skæbne, hvis man ikke giver nogen som helst Mulighed for, at de ogsaa kan faa Garanti for deres Penge — den maa dog naturligvis i dette Tilfælde komme efter Statens. Men jeg vil altsaa ønske, det maa blive taget under Overvejelse, at der ogsaa kan gives de Kommuner, som stiller Penge til Raadighed, en Garanti.

Jeg kunde endvidere ønske en Udtalelse af den højtærede Trafikminister angaaende § 3, hvor det i sidste Stykke staar omtalt, hvilke Vilkaar fra Statens Side der bør stilles til den Støtte, der gives. Det er lagt i det Udvalgs Haand, der forudsættes nedsat eller bevaret, idet det jo er Forudsætningen, at det nuværende Udvalg skal fortsætte. Jeg vil der gerne spørge den højtærede Minister, hvorvidt der dermed kan forstaas andre Vilkaar end dem, der ligger indenfor Lovforslagets Rammer. Ogsaa for at faa disse Spørgsmaal klaret lidt nærmere kunde jeg ønske, at Lovforslaget bliver Genstand for en kort Udvalgsbehandling.

Det har ogsaa i Udvalget været nævnt, at der var mange andre Spørgsmaal, der interesserede Privatbanerne, og dem kender jeg i høj Grad som Medlem af Privatbanernes Fællesrepræsentation, hvor vi tit drøfter alle mulige Former for at komme Banerne til Hjælp. Der er Personalespørgsmaalet, der er Rutebilsørgsmaalet, og der er endelig Spørgsmaalet om Tilslutningsafgiftens Bortfald. I det Udvalg, der har forberedt dette Lovforslag, har man fra alle Partiers Repræsentanters Side været enig om, at man ved nærværende Lejlighed ikke burde gøre Lovforslaget afhængigt af disse andre i og for sig meget betydende Spørgsmaal, fordi man mener, det er saa vigtigt, at Hjælpen her ydes hurtigt, og at man derfor ikke paa nærværende Tidspunkt bør kæde denne Sag sammen med andre Spørgsmaal og derved eventuelt bringe Lovforslaget i Fare. Jeg kan slutte mig til denne Udtalelse, der enstemmigt er

fremSAT af det paagældende Udvalg med Tilslutning fra alle Partiers Repræsentanter.

Den ærede Ordfører for Socialdemokratiet kom en hel Del ind paa Privatbanernes Betydning, og det gaar jo ofte saaledes, at først naar noget er borte, forstaar man, hvilken Betydning det har haft. Nu kan der naturligvis, det skal jeg ikke nægte, være Baner af saa ringe Betydning og med saa forældet og daarligt Materiel, at det kan være tvivlsomt, om de bør fortsætte deres Tilværelse. Vi har ogsaa oplevet Nedlæggelsen af saadanne Baner, f. Eks. de smalsporede Amtsbaner i Aabenraa Amt og Kolding—Egtved-Banen. Men selv der, ikke mindst i Aabenraa Amt, har man gjort visse Erfaringer efter Banernes Bortfald, trods det at disse Baner var et ufuldkomment Befordringsmiddel. Ikke mindst har man gjort visse Erfaringer med Hensyn til Rutebilerne. Det Samarbejde, som vi kunde ønske mellem Banerne og Bilerne, er desværre ikke i fornøden Grad blevet etableret. Vi har et Udvalg til at arbejde med det Spørgsmaal, jeg har selv haft den Ære at være Medlem af dette Udvalg, men vi ved, at de Resultater, der naaedes i Praksis, ikke var fremragende, der er desværre meget tilbage endnu, før der er skabt et virkeligt Samarbejde mellem Baner og Biler, selv om det i nogle Egne af Landet, saaledes f. Eks. paa Fyn, gaar ganske godt. Jeg vil dog haabe, det kommer. Men man har set, at der, hvor Privatbanerne er forsvundet, er man kommet ud for andre Takster, end man er vant til; selv om disse Takster i mange Tilfælde skal approberes, ved vi nok, at man ofte med Rette kan gøre gældende, at de Takster, man hidtil har kørt for, har været for lave. Det er rimeligt at faa dem sat op, hvilket ogsaa bliver Tilfældet; men denne Virkning viser sig ofte først efter, at Banerne er forsvundet.

Det er rigtigt, at ikke mindst det tunge Gods magtes bedst af Banerne, og ofte, naar der er en meget betydelig Trafik, naar Trafikken klumper sig sammen, f. Eks. paa Markedsdage, ved Dyrskuere, Fester o. s. v., evner Banerne at klare en meget betydelig Trafik, der som oftest slet ikke kan klares af Bilerne. Endelig kan man gøre ogsaa det Synspunkt gældende, at Samfundet jo har sat store Kapitaler i Banerne, og at de er et forsvarligt og godt Befordringsmiddel. Ikke mindst den mindre velstillede Del af Befolkningen vil sikkert savne disse Baner, hvis de forsvinder, og i en økonomisk vanskelig Tid som den, vi nu er inde i, er Øjeblikket ikke til uden den haardeste Nødvendighed at lade Privatbanerne gaa til Grunde. Derfor er